

vlada razjasniti, kako misli nadalje u tom pogledu postupati u Istri?

(Ovu interpelaciju i obrazloženje g. dra. Gambini-ju i drugovah rad izbora u koparskom kotaru pročitao je sam gosp. predsjednik. Ovu interpelaciju je g. Jenko pročitao sam, jer je predsjednik izjavio, da ne zna čitati slavenski.)

Zastupnik gosp. Zamčić u ime svoje i drugovah obrazložio i stavila predlog nabornazbe hrvatskih i slovenskih učiteljah u poljudjelstvu.

Polag službenoga izvješća bilo je god. 1882. u Istri 52 učionah sa nastavnim jezikom hrvatskim i slovenskim sa oko 60 učiteljah. Ti su učitelji skoro izključivo na selih, njim je dakle potrebna nego onim po gradovih, da se nauče i podučavaju u poljudjelstvu. Ne samo što nego upravo potrebno je, da ti učitelji crpe nauku u jeziku, kojim podučavaju, a buduće se u agrarnom tječaju za učiteljo podučava samo u talijanskom jeziku, a tim se mnogi učitelji ukoristiti nemogu; zato stavljam sljedeći predlog:

Pozivlje se zemaljski odbor, da se pohrli i zajedno sa vieškom ces. kr. vladom agrarne tečaje za učitelje tako uredi, da mogu učitelji slavenskih (hrv.-slov.) školah imati obuku u tih tečajih u jeziku kojim u svojih školah podučavaju. (Za vrijeme toga kratkoga govora hretali su na galeriji a saborniki kao obično medju sobom razgovarali.)

G. dr. Campitelli poručio a nekojih molbah, medju kojimi molba plovanih Truške i Marezoga za pomoć za holju cestu do cesarske ceste. Izručena Junti na uredovanje. Preporučilo ju je kratkim govorom zastupnik g. Kržanac. Govorio je talijanski jer su ga na to nagovarali gg. Amoroso i Petris i jer misli, da će tako štogod doseći. G. Spinčić propustio je govoriti o toj stvari, hotać viditi koliko će koristiti želji, da se u molbahna povoljno rieši. Saborska većina i galerije pljeskale su gosp. Kržanac i dovikivale »bravo».

Na molbu g. Sime Matosovića zemaljskoga plaćnika za povećanje plaće, odlučeno je dozvoliti Junti, da učini treće mjesto kod zemaljskoga računovodstva.

G. dr. Doblavovich izvješćuje o zdravstvenom zakonu za grad Pulj. Zakon je primljen bez promjene.

G. dr. Canelani predlaže zakon o poljudjelstvu nadzrugah u Istri. U ime komisije želi, da bi se vladin predlog primio, ali da bude Junta od svoje strane imenovala 3. mjesto 2 člana u zemaljsko vijeće.

G. dr. Campitelli predlaže, neka se zakon primi upravo onako, kako ga je vlada predložila. G. Canelani pristaje na to protiv predlogu komisije. Gg. Gambini, Venier, Buba, Fragiacomo, Costantini i Sblasi iznali su iz sjednice, da neglasuju. Zakon je primljen. O tom ćemo više govoriti drugi put.

G. Costantini u ime političko-pravnoga odbora predlaže neke promjene u običnom izbornom redu, o konstituiranju običnih zastupstvah (najviše radi neprilika u Pulju). Zakon je primljen. I o tom drugi put više.

G. dr. Vidulich izjavlja za tim, da je sahor dovršio svoje djelovanje i pozove gg. zastupnike, da zaključu caru »Evviva». Zastupnici većine klicu »Evviva» a manjina »Živio».

G. dr. Buda pročitla za tim zapisnik sjednice, koj se potvrdi, a pokrajinski kapetan izjavi o 13 urli, da zaključuje saborovanje u ime Nj. Veličanstva.

DOPISI.

Iz sjeverna Istre. Lani posljo obavljeh izbornih zastupnikah za porečki sabor čitalo se u porečkoj »Istriji» neku izjavu žminjskih izbornikah ili službenjah protiv izbora g. Antuna Kržanca, koj bi izabran zastupnikom u koparskom kotaru i koji je rođen u žminju, jest dakle pravi žminjac. Da su seljaci žminjski podigli bez svakog prava i svoj glas protiv izbora svojeg domorodca i rodoljuba, zbilja je činovno. Tim svojim postupkom dali su svijetu svjedočanstvo svoje najružnije gluposti i grđne mržnje protiv svemu hrvatskomu rodu; dali su dokaz svoje crne nezahvalnosti prema svomu dobročinitelju g. Antunu Kržanacu, koji je prigodom gladne godine otvorio svoje milosrdne ruke mnogim siromahom skapajućim od glada, pošiljajuć u žminj sad novca sad žita, da ublaži njihovu nevolju. Nam je poznato, da nitko od žminjake i Pazinske gospode nije u ono vrijeme za siromaha toliko dobra učinio, koliko ga je on učinio. Pa svaki drugi grad ili selo, bud nabražen, bud neuk čovjek bio bi radostnim srcem primio vjest da njegov sugrađanin, domorodac i dobročinitelj bi povislen na zastupničko dostojanstvo, samo žminj i žminjec smatraše ovu čast, kojom bi njihov domorodac odlikovan, svojom sramotom, pošto su se javno u porečkoj »Istriji» izjavili protiv

njegovomu izboru. Tom Izjavom su dakako neposredno sudjelovali ponešto na njegovu lanjsko izključenje iz porečkog sabora, i na podlo napadanje od strane porečke furkare i džeruljeh. Znajte žminjeci, da ono sramotno »nadjele bljaše naperevo više proti nam Slovincem i vam Hrvatom, nego proti njemu, stoga smo bili mi i Vi pred svijetom više osramoćeni nego on. Kakovim obrazom možete se sada svijetu pokazati, kad ste svojom izjavom kod ovog svoje osramoćenja sudjelovali? Ipak nemojte misliti, da ste onom izjavom blažda svojeg domorodca kod njegovih braćah osramotili. Nipošto! Mi ga opet izabramo jer ga poznamo za pravog rodoljuba, i on primi ovu čast, jer zna, da smo i mi pošteni kmeti, iskreni rodoljubi, a ne izrodice i izdajice, uvjereni smo, da kad biste ga vi bili izabrali svojim zastupnikom, zalista bi se blo zabvallo na toj vašoj časti i to s razloga, što dobro pozna one žminjske službenjare, koji su prigodom lanjskih izborah u Pazinu sa »edjelicu digoli i par ciparaj» izdali svoj rod po naputku onih, koji su krivi da žminjski siromašni kmet mora dva puta platiti sjeme, koje dobi god. 1880. Priznajemo, da je potekla ona izjava iz nenavisti i jala, što si je gosp. Kržanac pri nas svojim rodoljubljem veću čast stekao, nego li pojedini žminjeci, njegovi domorodci u čeloh Istri zatijom svoje narodnosti. Napokom očitujemo, da smo se složili na veću sramotu žminjskih službenjah, na poduk većine porečkog sabora, na ukor porodkog sramda i napokom na obranu svoje časti i svojih narodnih pravah prigodom ovogodišnjih naknadnih izborah i opet smo ga izabrali za svojeg zastupnika u porečkom saboru. Čvrsto se pouzdajemo, da će on naše interese bolje zastupati i naša narodna prava bolje braniti, nego li g. dr. Constantini, za koga ste vi sljepo glasovali. Odobrujate pak porečki sabor na 14. tek. mj. izbor našeg novo izabranog zastupnika g. A. Kržanca zadade Vam i vašoj lanjskoj izjavi naj-sramotniju pljusku.)

Neki izbornici.

S Kvarnera. Bilo godine 187. U Krku riešavala se razprava, što ju je zapodjenuo neki obćinar baščanski radi uvrede nanečene narodnom njegovom čuvstvu od stanovitoga, pomilovanja vrednoga narodnoga zalutanca, koji bijaše izlanuo prostakog psokvu na hrvatski narod. Nego moč uvredjenik ostade kratkih rukavah. Possibile? Ehi! u arsenalu, koji naslaga zloba i neznanstvo suprotnikah ima dosti šljakah, da staviš ped uzor-obrazloženje. Reklo se od prilike ovake: Krčani nisu pod Hrvatskom, oni govore slavo-ilirico, koje nateže više na dalmatinsku.— dakle Baščanin nije Hrvat — nije uvredjen. Ta naši krčki narodni književnici nisu pisali hrvatski nego ilirski, a ono — rekli šareni šaptači tu nekidan — Vrbnican Parčić izdake za naše strane dizionario-ilirico, dakle što bi nam taj »partito pretino croato», kako ga naš zastupnik u Poreču krsti, namećao na naše ilirske tikve hrvatske crven-kape.

Ovo prizivanje na naše domaće spisatelje bilo je najjače oružje naših protivnikah. Pojedinaac izmedju mladjih dapače gnjevno zarida na te naše ilirske spisatelje.

Ljudi božiji! manite se ludih osvadah, prikričao mladjeji braći brat. Na Parčića se prizivali, Parčić jih je odsudio. I zbilja! Čitajuć prvu talijansku stranu toga rečnika, zaboranili su šarenjakovići poglednuti i na desnu stranu.

Evo vam obje strane: Vocabolario = Riečnik italiano-slavo = talijansko-slovenski. (ilirico) = (hrvatski!).

Baščaninu ostade za taj put u rukohi deblji kraj, ali od tada krčki šarenjakovići nisu više spominjali ilirizma i pustiše; da krčki očežani krste svoj jezik frvatski (čitaj hrvatski), a sebe fervele. Od tada i u Trstu naučili se gledati na Krku same Hrvate, bud da i jesu jedni umjercni, a drugi, koji se u mjere nedadu.

U Poreču ipak rek bi, da njim nije jošter puklo »med očima».

S Poreča fina ona glava, sinjski ptić,

razglasuje, da na otoku Lošinjskomu nema ni jednoga Hrvata, a jezik što je tamo čuti, naliči više »slavosrbsko-dalmatinskomu».

Pak recite po duši, da on znada odakle su tamošnji stanovnici prepivali? Pak da on zna što je to srbski, što hrvatski, što dalmatinski.

On tomu, kano žaba zyonu.

Tko nepozna odnošaje u Lošinjskih Nerezinah, neka ide k babi *Istria* od 14. junija, ona će ga poučiti... *lingua italiana*... Nerezine... *parlata da due terzi della popolazione, e conosciuta pure dall'altro terzo di questa, come lingua sussidiaria alla slava... che non è per altro il croato*... (jezik talijanski, kojeg govore dvie trećine puka, a kojeg pozna i ostala trećina kano pomoćni jezik slavenskomu koji u ostalom nije hrvatski).

To nisu miga buffonate! to su sve dogmata, koja se osnivaju na službenih podacih, na svjedocih, a gdje češ boljega svjedoka od onoga Maloselca i Cresana, koja obojica sjede i živu (i te kako dobro!) na Juntinom Olimpu? a Junta — dakako — puć dare la più positiva assicurazione, che i fanciulli di Nerezine comprendono la lingua italiana assai meglio della croata, avvegnachè lo stesso idioma slavo, che viene ivi parlato, non sia punto il croato, ma bensì il serbo-illirico chè non è tutto una cosa colla lingua croata, *la quale mai per lo innanzi adoperata*... Nikad dakle prije rabljen? Dakako! jer prije zvao se Nerezinski jezik (recimo istinu, ne serbo) samo ilirski; u školah Nerezinskih kao i u Lošinjskih rabila se ilirska štanka i ilirska slovnicka i katelkizam u ilirskom jeziku, sve skoro knjige izdane po ilirizih iz Vrbnika na Krku. Što? iz Vrbnika? od kuda je i onaj Parčić, koji prevadja ilirico-hrvatski? Eh dat ta onu istu Slovnicku i školske knjige ilirske Volarićeve rabilo se po Hrvatskoj, ta Zagreb i sva Hrvatska tada su ilirski bili i stari Ante (dr. Ante Starčević. Ur.) je prevadjao onda Anakreontice u toj ilirski jezik. Pak ako su stanovnici ovih naših stranah i tadaniji vlastodržci priznali jezik kvarnerskih stanovnikah za ilirski, dokazali su, da jih je bilo volja za barjakom hrvatskoga pisca i politika Ljudevita Gaja. Ter ako porečka Junta hoće danas da uzkrisi ideju ilirizma, mi joj nemožemo nego od srca zahvaliti.

... Ordinarijat nemože zatajiti začudjenja, što imade kod nas svećenikah, koji se nisu do sada jur pridružili književnomu društvu sv. Jerolima u Zagrebu, pošto poznaju i rabe onaj jezik, kojim pišu svi pisci u Dalmaciji i pošto jim je poznat jezik rabljen od hrvatskih pisacah. Ob onih (svećenih) nemože se kazati drugo, nego da nečitaju ništa ili čitaju jako malo i površno knjige, koje se tiskaju u obih spomenutih pokrajinah, jer kad bi čitali pomnjivo, osvjedočili bi se odmah, da su one knjige pisane istim jezikom slavenskim, kojega nazivlju u Dalmaciji i hrvatskim, žalostno je, što je vladala prije spomenuta predsuda i medju nekojimi odličnimi svećenicima, koji su zakrivali, da se dosada veoma malo njihovih znanacah upisalo u društvo sv. Jerolima. Ufamo se ipak, da su se čitanjem slavenskih knjigah jur osvjedočili, da neima nikakve bitne razlike medju jezikom slavenskim, kojim govore i pišu u Hrvatskoj i medju onim, kojim pišu i govore Dalmatinci, koji se nazivlju takođerj Hrvati.

Moj turski pozdrav babinomu »Marku», a poklon do crne zemljice i niže njegovim patronom. Rešetar.

Omišalj mjeseca junija 1884.) »Što je pravo i Bogu je drag». Čitam u dopisu iz Omišlja (Sloge br. 25.), koji je po mnenju g. pisca »radi narodnog interesa» štampan, posse nevjernan opis kuće »Stogata» zvan, te si preduzeh g. dopisnika izpraviti i stvar onako predočiti kakova u istinu jest. Radi se naimo o tom, da li se u Omišlju imade uz potrošak od blizu 6000 for. graditi nova školska sgrada, ili kupiti kuća »Stogata», velika i u dosta dobrom stanju, za ciglih

Radl nepristajnosti dadoemo mjestu i ovom dopisu nek se čuje i protivno zvano. Ureda.

2500 fr., koje se može bez postotakah izplaćivati. To je dakako posao zastupničtva nu prema tomu, u kolj se kulakovom stanju nalaze danas financeljni odnošaji u Omišlju. reko bi, da treba nastojati, da se taj podvat uz što manji potrošak obavi.

Da vidimo sada, kako je g. pisac krivo opisao gore navedenu kuću. On veli, da »Stogata» leži na mjestu dječji shog bure neprikladnom, stoga dakako za školu neprikladna. Prije svega u Omišlju ne puše senjaka bura, pa da bi g. piscu i vriedlita ta primjetba, čemu onda preporučuje za novu školsku sgradnu mjesto pri Kaštelu-gdje bura istom silom buji? Pa još k tomu veli: »da bi trebalo paziti, da bi Kaštel ostao za urjek gore kuo starine, a ne bacat to dolje». Nova kuća uz stari Kaštel, pa još da se dotiču, bilo bi isto, košto djevojka uz starca.

Nadalje stoji u dopisu, »da je ta kuća 30 godinah zapuštena, da će joj brzo pasti krov te da nitko u njoj ne stanuje». Kad se g. pisac takve izmišljotine u javnost iznaša, tad smo usliheni dvojiti, da li se onaj njegov dopis može i smije nazvat dopisom »radi narodnog interesa». Zar je g. pisac možda mislio, da je samo njemu poznata Stogata? O kući, kojoj je istom 20 godinah te koju su baštinci lza smrti vlastitkove harem pet putah popravljali izrazili se, da je već 30 godinah zapuštena, zalista je odveć odvážna tvrdnja. Pred nekolkio godinah dostojala se u njoj stanoviti vriedna obitelj Jerolimić, pred 5 po prilici godinah obitavao u njoj g. ravn. učitelj u Omišlju Niko Jedrlinac; pa i danas je prvi kat stanom g. učitelja J. Mahulje. To su sve nepobitno činjenice koje se ipak odvážio g. pisac izravniti da tu nalme kuću nitko ne obitava te da će joj brzo krov pasti itd.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 16. julija 1884.

Njegovo Veličanstvo, probaviv tri dana u Pulji, odputovalo je dne 9. t. m. na večer u Ischl. Vježbe cesarske mornarice izpale su na obće zadovoljstvo, isti cesar izrekao se je jako laskavo o napredku mornarice. Ovih danah nalazi se ratno brodovje na Rieci, da i u kvarnerskom zaljevu pokaze svoju vječtinu i okretnost. U tom se najjasnije pokazuje naš dualizam. U Primorju nema drugih novostih, nego da je slovensko pučanstvo pokrajine goričke malko ogorčeno, što se nije blagoslovljenje zastave podupirajućega društva u Gorici moglo obdržavati dne 6. t. mj. po programu, koji je već bio odobren od političke oblasti.

Izbori za pojedini pokrajinske sabore nisu sasvim izpali po volji Niemacah, pak zato plače i jauče Izrael. Za zemaljskoga kapetana u Moravskoj imenovan je grof Vetter iz umjerene plemićke stranke, za podkapetana dr. vitez Šrom iz česke stranke.

Iz Magjarske se poslije toli žestoke borbe za vrijeme izborah nečuje mnogo, valjda se vode sudbene iztrage proti izgrdnikom i onim, koji su krivi, da je kod agitacije toliko ljudih poginulo.

U Hrvatskoj se je ovih poslednjih tjedanah marljivo saborovalo. Po primio se je proračun za tekuću godinu uz žestoko prigovaranje sa strane opozicije, koja je osobito napadala na Magjare. Najveća bijaše borba za proturati zakon o sudačkoj neodvisnosti za njekoliko godinah obzirom na okruženoje i novo uredjenje sudovah u provincijalu i bivšoj granici. Opozicija je u tom zakonu nazirala pogibelj za neodvisnost sudacah, koji da bi tim bili oruđe u ruci vlade. Ova je pako izjavila, da će se tim zakonom urediti i podignuti sudstvo u Hrvatskoj, jer da se je dosada sbilomnogo zloporabah. Većina poprimila je zakon, kojim se zakonske ustanove

od godine 1874. o neodvisnosti sudaca za tri godine stavljajući izvan krieposti. Sabor se je nakon toga prošloga utorka odgodio na neizvjesno vrijeme. Kaže se, da će se opet sastati polovicom agusta u svoju posljednju sjednicu, jer iziđe trogodišnji saborski mandat.

U Dalmaciji svršio je sabor svoje djelovanje nakon što se je poprimio predlog, da se zamoli vlada, neka uvede hrvatski ili srbski jezik u sve javne urede u Dalmaciji.

U Italiji najviše se sada radi i piše o koleri. Ona je najbliža gradovima, gdje bjesni kolera, pa zato poduzimlje sve mjere, da odkloni od sebe toga neugodnoga gosta. Jedno što je naučeno uzbuđeno sve talijanske političke krugove, jest govor španjolskoga ministra nauke i bogoštovja, držan u parlamentu u Madridu. Ministar Pidal izrazio se je tu, da je očiti branitelj vremenitoga papinskoga posjeda ili drugimi riječima, da bi rimski papa morao imati kao i prije svoju državu, želi li neodvisno upravljati orkvom. Nadalje nije se baš najlakavije izrazio o talijanskom knezu Amodeu, koji je pred jedno 12 godina bio kratko vramo španjolskim kraljom. Kraljevina Italija smatra se, da je jako uvrijeđena tim govorom, pak zahtjeva od španjolske zadovoljstinu. Španjolski kabinot dao je Italiji nepovoljnija razjašnjenja, nu roč bi, da nije ova tim zadovoljna, nego zahtjeva ništa manje, nego da rečeni ministar izstupa iz ministarstva. Znatiželjni smo, da li će španjolski kabinot na to privoliti.

U Francezkoj su dno 14. t. mj. svečkivali narodnu godišnju svečanost na uspomenu razorenja bastile za vrijeme velike revolucije u prošlom stoljeću. Niti vladajuća kolera nije ih mogla od toga odvratiti. Imaju uvijek posla sa novim posjedom u Tonkingu u Aziji, jer se imaju više putah boriti sa Kinezij, koji su u prošlim danah odbili francezku navalu i pri toj prigodi ubili liepi broj Francezah. Sada zahtjeva Francezka zadovoljstinu od Kine, govori se o mogućem ratu.

Po cijeloj Europi pako vlada neosna vrućina.

Franina i Jurina.

Fr. Hat hat hat Jure si ju videl neki dan na debatimente?
 Jur. Ča, ku, kade?
 Fr. Sijoru Mariju Fratovicu od Baroni iz Goloporišćine.
 Jur. Zač zlozeja?
 Fr. Dunke čuj: na dan svetih trih kralji otela je prejahat našeg Tonina, kade je on bil u svojen navadnom mestu u crkvi klečeč i moleč na knjigu u klupi otela je, da joj se on odmakne, a on joj se ni mogal odmaknut zač je njegova obitelj bila pripravna za poš u nutar, nego joj je tibo i prijatno odgovorit, da neka bi počekala da ako bude mesta da će u klupu poć.
 Jur. A ona?
 Fr. Ni crne ni bele, nego skoči dva, tri puta na klupu, da će prek njega prejahat i ga prime okol vrata i za glavu ter mu skine kolet z vrata.
 Jur. A on?
 Fr. A ni home nič, za nedelat veći poruh u crkvi, nego ju je tužil na sud.
 Jur. A je li pak ču dobila?
 Fr. A je valjda zač da je rekla, da bi radje

da njoj vol krepa nego da je dobila onu lepu premiju.
 Jur. Dakle kade so bili oni nji avokati ki so je prije instalovali?
 Fr. Bome ni bilo žive duše šno, ako ne njen Zanelo ki je one male usta raztezal u sudu, da je on nepusti kašitgati.
 Jur. Dakle se je sama branila?
 Fr. Bravo! rekla je u sudu, da ona je znala i u grekvi govorit i da će tu. Da znaš kako je suca pitala slobodšinu kad je pasala pred njega, da će pokazat kako je otela poć u klupu.
 Jur. Molim te kako?
 Fr. Pazi dakle: »Sor sudac te ga komudi da požahem.«
 Jur. Ta haš merita poć va fujete tadi zač je malo bolja od one ka se je dogodila isti dan na gologoričkoj pince.
 Fr. Kakova je puk ta?
 Jur. Hodila je brate jedna pošena djevojka našeg roda na svetu večernju pak su ju čekale tužnu dve glasovite fralle na place i su ju nedužnu karonjale pred sven pukom.
 Fr. Bože moj a zač to?
 Jur. Nemogu ti kazat uzroka, ako ne valjda zato da je ona od svakoga dobro vidjena, a one . . . .
 Fr. Borme takove nimaju pravega šesta.
 Jur. Ma su od šesta! Ščavone nšau zač im je mat va Kariji rojena nego njla fall ono česa imajušćavonki dosta.

Različite viesti.

Dr. Dinko Vitezić boravio je prošlim danah u Trstu, gdje se je porazgovorio sa svojim prijatelj. Koliko je njegovo nenadano umirovljenje svih neugodno dirnulo, toliko se možemo z druge strane radovati, što smo ga tim pridobili za Istru. Otvoriti će odvjetničku pisarnu. Za mjesto nije se još odlučio, izbor ima pako pasti ili na Volosko ili Krik. U budućem broju javiti ćemo što stalnjega, već sada možemo kazati, da će do konca septembra t. g. odpoćnuti, pa onda otvoriti odvjetničku pisarnu.

Čestitka izbornikom koparskoga kotara. iz Puljišine, sela Promonture stigla je sledeća čestitka:

U doba, gdje su naši dušmani napeli sve svoje sile, da pokazuju Istru kakovom nije; u doba, gdje bi nam se htjelo oteti našu najmiliju svetinju, naš hrvatski jezik; u doba, gdje smo u borbi sa lukavim i moćnim neprijateljem prepušteni sami sebi, godi našem srcu vidjeti, da se narodni borioći množe i da ih niti prijetne plaše, niti obćajni mame. Živili!
 (Sljedeć podpis)

Sdruženje primorskih provincijah Istre, Trsta i Gorlice u jednu provinciju sa sjedištem u Trstu, više putah se je već razpravljalo, kako bi se izvesti moglo, dok so nije konačno na to pitanje sasvini zaboravilo. Gorlička slovenska neobdržavana svečanost dala je povoda Iršćanskomu »Independente«, da potokne gorjeje pitanje. Sasvim otvoreno izrazilo se je, da valja svim primorskim Talijanom za tim raditi, da se ova tri provincija u jednu sdružaju. Tim misli taj list, da bi se talijansko lice Primorja jašnije na jav pokazalo. Zazeblo to porečku Istru, kojoj taj projekt »del contrattello« nijo ni najmanje po volji, pak odgovara, da je dosta kad se primorski Talijani samo moratno sdružuju! Što bi bilo od gospode u Poreču, kad bi junto nestalo? Valja se borit za obstanak pa imati ti maleni saboriči kakvu važnost ili ne.

Poznato je, da su u cijeloj Austriji primorski sabori od najmanje važnosti, malo su više od povelih obćinskih zastupstvah. U drugih pokrajinah vlada je u saborih zastupana po c. k. namjestatelj, koji razjasnuju odnošaje i odgovaraju na razne upite, doćim u gorlićkom i listarskom saboru zastupa vladu predstojnik dotičnoga kapetanata. Ovi mogu znati, što se u njihovih kotarih sgadja, nu nemoraju znati, kakova se politika u cijelom Primorju tjera. Sdruženi sabori ovih trih pokrajinah uživali bi veći ugled, na njihove zaključke polagala bi se veća važnost, troškovi pojedinih pokrajinah umanjili bi se za mnoge, u obće svi razlozi govore za sdruženje. Na to pitanje ćemo se još osvrnuti. Evo cesarskoj vladi zgodnoga momenta, da proizvede to po cijelu monarkiju televažno pitanje.

Iz Kastva nam javljaju, da su se tamo strasti slegle, te da će sada na red doći hladno i muževno razmatranje. Svimu nesporazumljenju bijaše kriva agitacija, unesena iz vana u obćinu i neopravdana glupost nekohoij, koji su mogli povjerovati svakojakim bajkam i lažim. Da je tomu tako, dokazati ćemo u svoje vrijeme, sada samo spominjemo, da su se izvanjski agitatori, kojim je Kastavska obćina trn u oku, služili najviše onakvimi ljudim, koji neznaju ni čitati ni pisati. A poznata je stvar, da se je uzalud boriti proti gluposti!
 Porečka Istra misli već, da su Kastavci na jednom postali prekomorci, njezini istomišljenici. Kruto se vara, a njoj bilo slobodno svim i svakomu svoj listić za badava šiljati. Pišu nam; da je sada Kastavsčina poplavljena tom boćim

talijanskom manom, koju iz Poreča za badava diele.

Kako se pučanstvo uznemiruje, navesti ćemo sledeći faktum.
 Kastavska obćina dozvolila je pred više godinah nekakvom riećkom poduzeću, da kopa kamenje u Preluci (morska luka ili porad) za gradnju riečke luke. Tu je našlo posla liepi broj Kastavacah iz Rukavšćine, koji tamo već duže vremena rade. Sad se je prohtjelo tomu riećkomu poduzeću, da odпусти nekolicinu radnikah iz Kastavske obćine, a navelo se je za razlog, da Kastavska obćina neće da prodra tomu poduzeću zemljišta u Preluci za 95.000 for., jer da obćina traži 100.000 for., a zato da jim se može više dati zaslužbe. Radnici, povjerovav tomu, razjutiše se na obćinu, te počeo i druge obćinare buniti, tobož da obćina hotimice zatire njihove materijalne probitke. Iz ovoga se jasno vidi, kako se umjetno podiže agitacija proti obćini, ičja nje nikada ni dobila kakve ponude od strane riećkoga poduzeća. Glavarstvo obćine razglasilo je javno, da je cijelo to govorikanje o kakvoj prodaji zemljišća presna laž, da nije obćina primila od nikoga nikakve ponude. Radnici zahtjevali su na to razjasnenja od inžinirah u Preluci, što su jim ovi na to odgovorili — neznamo.

Odmah izn toga odposlalo je rečeno riećko poduzeće u Kastav nekakvoga talijanskoga istarskoga mjerinika nalazećega se u riećkoj službi, da zapita obćinu, nebi li ustupio komad zemljišta u Preluci, nadajući se, da će pod nalazećimi okolnostim obćina biti prisiljena ustupiti to zemljište pod svakimi uvjeti. Evo kakve se špekulacije čine na teret obćine! Na sve strane traže, da diskretiraju ovu veliku obćinu, to onda šire u svijet svakojake laži. Tako je porečka Istra su velikim zadovoljstvom razglasila svojim sledbenikom, da *»nu u se. Križu dopustili Kastavskomu kapetanu študii se. mislu, da su žandarji zaplenili hrvatske trobojnice, da je zastupstvo zahhjućilo, da se pospijati dielenje Kastavske obćine.«*

Jedna je laž veća od druge, jer je sve neistinito. To neka bude na čast talijanskomu listiću, koji tura takve neistinite stvari u svijet.

Za kratko vrijeme biti ćemo u stanju dokumentarno dokazati kako se u Poreču samo snuje, kako da se Kastavska obćina pod svaku cijenu uništi. Za tu svrhu nećemo se nikakvoga sredstva. Na čast jim bilo!

Pohvale vrijedno. Mladi Hrvati na gradučkom sveučilištu pokazali su ovo već drugu godinu krasnim činom, koliko njim na srcu leži napredak strohomo istarske hrvatske omladine. Svakom zgodom sjete se naši vriedni sokolovi naše »Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri«. Prošlo godine sabro je naš prijatelj, služatelj mediolno g. Petar Baturić lipu svotu za Bratovšćinu medju svojim drugovi, a i tekom ovo godine skupiti u svemu 61 fr. 50 vč. Svakako liepa svota, pomislimo li da svaki groš naš, većinom slromašna mladež, sebi od ustijuh odkidati mora.

Gornjoj svoti doprineo je dalmatinski rodoljub g. Petar Dumičić kao utemeljitelj 25 for., na čemu mu u ime Bratovšćine sradčeni hrvati. Željeli bi bilo, da se naši prijatelji, ma gdje oni bili, ugledaju u čestite gradučke Hrvate, napose u neumorna sabrača g. Baturića. Budi ovim svim izrečena lekrena zahvalnost.

Sarenjačka nesviest. Nedavno razlagalo se javno o školi u Nerezinah na Ločinskom. Tu, kako je svim poznato, stanuju Hrvati, jer drugoga jezika niti nepoznaju. Ipak nerezinska obćina nastoji, Bog zna s kog uzroka, potalijančivati to selo; a to najme zahtjevajuć predavanje u talijanskom jeziku. Al nije dosta. Prošlog svibnja podnesla je na c. kr. kotar. školsko vieće molbu, da žele i vjerzakonsko predavanje u tom tuđjem jeziku. Nu oblast uvidiv nepravedno zahtjevanje dade nalog posebnog komisiji, da izpitna, u oba jezika djecu te da se osvjedoči, koji jezik bolje razumlju. Uvjerilo se isti obćina, da u Nerezinah djeca ne razumlju talijanski.

Smrtna kosa u Omišlju. Polovicom minulog lipnja zagrnula je u Omišlju crna zemljica starinu Antona Frankina. Bijaše taj, da u malo rećem. ravan, pošteni i rodoljub čovjek. Cijeloj našoj pokrajini, a i dalje, poznate su častne kite tog vriednog stabla. Pokojnik dade najdijeljni uzgoj trojici svojih sinovah posvetivši je najprije Bogu na čast, zatim dade u rod u dik, poštenje i slavu. Dvojicu njih posveti svećenstvu, da kroz žrtvu i nauku budu dika i čast domovini, a trećega privede učiteljskom stališu, da usadi u nevinih srcih rodoljublje i poštenje. Neću ja niho Tebe, pokojniče, niti Vas prijani i dobročinitelji moj, hvalliti, nego iz dubine srca moga i svih privrženikah Vaših klečam i saživljam rajske pokoj revnomu pokojniku, u Vami trojici tugujućićim na hladnom grobu dišnog bi oca prosim od Boga ušehu, uztrajnost i čelšnost u vjeri u rodoljublju. Blagim srcem primite ovaj moj iskren poklon, koji prikazujom Vašoj ljubavi, prijateljstvu i iskrenosti. Bog Vas utješio i poživio.

Godna sbuna u Martinšćici na Creskom. Spried godine danu to hrvatsko selo pošlo je cijelokupno glavom u Cres, da osvjedoči obć. oblast o nesposobnosti, nepravdicah, nasiljah tadašnjeg Ancijana. Gledalo se umiriti stvar, al uzalud. Dok se nije obustavilo šarenjaka, pučanstvo nije se dalo iz obćinskoga dvora. Iza godine dana sbila se prilična stvar. Rečeni delija dade na nauke za primaju (babicu) njeku ženu, koja je pubala u isti rog. Izučiv se i nastaviv u rodnom mjestu dobije nalog od kotarske obćine, da se mora svakomu pozivu u njezinom poslu odzvati. Oslanjajuć se na zaštitu kojom ju je kripleja obćina, tražila je prevellke nagrade za svoj trud te zahtjevajuć prajeranu plaću za svaku kapljicu nekakvog lieka, što ga je rodilji davala. Nevoljni seljak da prišedi troškove pozvao bi staru vještu babicu, koja služi bližnja sela. Na to se ona razjarila i stala tjerati službeno pristojbine, a najkerlicu tožila kotarskoj obćini. Na to se pobuni pučanstvo ter se na 30. prošlog lipnja glavom predstaviti obćini uloživši utok na rečenu oblast proti takovom postupanju, zahtjevajuć ništa drugo nego da njoj bude odrojena negdanja pristojbina. Za sada dosta, uspjeh utoka javit ćemo u svoje vrijeme.

Parlamentar politički čednik. Izdavao je i urednik mu dr. Carl Živny; izlazi svake nedelje po podne sa programom: nepristrano dopuštati slobodnomu napredak svih narodnostih te napose gojiti one političke nazore, kojimi se postigava sporazumak pojedinih narodah. Predplata stoji za 1. god. u Beču for. 2.50; za cijelu god. for. 10; sa poštarinom za 1. g. for. 2.75; za cijelu god. for. 11. Uredništvo i odpravništvo »Parlamentara« nalazi se: I. Oppolsergasse 2, u Beču.

Kolera u Francezkoj nije se donada mnogo razgranila, nu gradovi Toulon i Marsija žalostinim su nam svedomok, kako ta pošast nemilice hara te ih svakoga dnova 20 do 30 njih od te kužne bolesti umire. Pojavila se je ta bolest i u drugih gradovih nu samo sporadično. Italija zatvorila je svu granicu te strogo pazi na putnike iz Francezke, koji se moruju povdriti kvarentanu. U našoj državi nije se pojavio još nijedan slučaj pa zato moraju sve obćine i svi stanovnici nastojati, da se koliko je moguće obrane od te neugodne prijateljice. Dan danas ta bolest nema već tolike žestine u širenju, jer se je pronašlo sredstvah, kojimi se može na okužena mjesta ograničiti.

Cijelo pučanstvo ima pako strogo paziti na čistoću, jer ova joj je veliki neprijatelj.

Ovdje tekamo propis, što ga je kastavska obćina razglasila svojim obćinom gleda kolera. Mi preporučamo, da ga cijeli naš istarski narod uvaži.

OGLAS.

U Francezkoj pojavila se je kolera. Dokazano je, da se kužne bolesti najlaglje šire ondje gdje nije čisteće.

Cesarska i kraljevska vlada odobrila je pomorsku kraplju ili kvarentanu za ljude i robu, što dolazi iz okuženih mestah.

Zajedno je naredjeno, da se u svakej obćini odstrani sve što bi moglo biti uzrokom, da se strašna bolest razširi, ako bi se, nedaj Bože, u našem kraju pojavila.

Zato vam se svim za vlastitu korist preporuča:

- 1) da svaki u svojem stanju pazite, koliko je svi moguće na čistoću tjela i odjeće svoje i svoje obćelji;
  - 2) da se po mogućnosti nehrane hranom, koja nije posve zrela, navlastito čuvajte djecu od nezrela žira (voć);
  - 3) da utrudjeni nepijete naglo vode, dok niste malo odpoćinili i da se čuvate piti vodu ležeću i blatnu;
  - 4) da nesjedite dugo vremena i mnogo vas u zatvorenih sobah po čstarijah, nego radje ostanite vani na čistu zraku.
- Zapoveda se pak svim i svakomu pod zakonitu pedepsu:

1. Sve gomile i gnojnice imaju se u vreme od osam danah izčistiti, naime gnoj odpeljati dalje od stana u njive ili u drugo prilično mjesto i tamo ga zemljom pokriti.

Kod poglavarstva obćine i kod županana moći će svaki u malu cijenu dobiti vitriola i razmočiti ga u vodi, ter mjesto gdje je bila gomila raztopom peljati, da se tako razkuži.

2. Zahodi ili provauće imaju se u isto doba očistiti, gnoj odpeljati i pogrnuti dalje od stana; gnoj provauće višeput razkužiti.

3. Gdje puk mora vodu uzimati na kalih za kućnu porabu, ondje se nesmiye živina pustiti u nutar na napoj, nego se mora vani napajati kablom.

4. Kanale do privatnih i obćinskih šternah i kali imaju njihovi gospodari ili bližnje selo očistiti svako malo.

5. Gospodari, kojim bi se našla osobito zapušćena i blatna kuća, štala, kotac, biti će strogo pedepsani.

6. Zabranjena je oštro prodaja mesa, ako nije posve friško; prodaja kruha, ako nije posve dobro pečen i prodaja nefriške ribe i nezreloga žira. Što se takovoga nadje, biti će uzeto i uništeno.

7. Klaonice i mesnice imaju se neprestano držati čiste.

8. Svaki obćinar, navlastito župan, dužan je tudjemu klatežu i petljaru javiti, neka se ncsi iz obćine, jer koga se prime biti će ped šub oteran na svoj dom.

9. Svaka sumnjiva smrt ima biti objavljena obćinom poglavarstvu.

10. Svaki župan i svaki član obćinske komisije od zdravlja ovlašćen je ovim oglasom, da po ovoj naredbi postupaju kako obćinski glavari i da neposlušnoga prijavi glavlarstvu obćine radi pedepse.

Ufamo se, da će svaki znati obćuziti ove savete i naredbe za svoju i obćenitu korist.

POGLAVARSTVO OBĆINE.

Kastav, 7. julija 1884.

Prostodužna neviesta.

Dvoje mladih dodje pred svećenika, da ih vjenča. Svećenik opomenu mladencu na njihovu dužnost, to pridođu djevojci, da mora žena muža svuda slediti. »To ja nemogu«, reče odlučno djevojka. Svećenik zaodjen zapita djevojku, zašto da nemože. »Moj muž«, reče ona, »ja u predgradjih lilestono, pa bi ja morala svuda s njima. Svećenik ju dakako rleši te dužnosti.

Snieg mjeseca junija. U distričkoj kollin i u obće okolić brda »veliki zvon« bljahu 17. prošloga mjeseca strašne vijavice. Dne 18. pr. mj. naslagno se u toj dolini deher mraz, koji je spržio evaluće žito. Na Alpah mienjala se toplina među 6 i 10 stupnjevah. U kupeljom mjestu Ištu grljali su soba do tri puta na dan.

Brzovaj „N. S.“

Vrbnik, 16. julija. Pobjeda. Izabrano obćinsko zastupstvo. Načelnik Ivan Trinajstić. Viećnici: Jerko Volarić, Ivan Feretić, Ante Brusić. Živili svicstni Vrbničani.

Neuku nauka.

Da se konji ne plaše. Konj je sam po sebi lez itakvog ureda jedna od najliepših i najplemenitijih životinja. Gospoda i mogudići kite ga i lese kojekakvim umjetnimi uredi. Medju ove spadaju i takozvani narnajaci, i. j. one dvie kožne pločice kojimi sa strane prikrijuju konju oči. Ove pločice imaju služiti osim kao uredi također za to, da se konj tobože ne plaši. Konj tako misli, ljuto se vara. Ako ti se konj u mladosti čega plaši, a ti ga liepim načinom od toga odući. Neima pogriješke, koje se neki konj odućio, nu dakako liepim postupanjem, a ne bićem i hatinom. Kožnimi pločicami ne postigava se ništa, dapače protivno od onoga, što se postići kanj. Pločicom zaklonjeno oko liešeno je slobodnoga pogleda, te mora gledati jedino onud, kud mu pločica dozvoljava. Tim nastaje često, da konj izgubi naravski pogled na gleda na križ. Kad je konj zapregnut, dotično kad vozi, podiže uvijek više ili manje prašinu, a ova se naslaže medju pločicom i okom, odavde česte upale oka kod konjuh. Za olujah, dazja i studenega vremena trpi konj radi svojih naočalah najvećma. Oko u konja inače čisto i histro, izgubi svoju živahnost, postano mutno i tromo. Tko misli, da konja timi umjetnimi naočali vjesti, neka nam vjeruje, da se vara i da konja samo tim mući i belesti izvrgava.

Pomorske viesti.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tu inozemstvu.

Dojadrili u:
Trat, 10. srpnja. Adria, Pascoletto iz Lelaha. 14. Erdano, Polizzo iz Calamotto. — Rieku, 10. srpnja. Sloboda, Gellalla iz Jakina. — Cadix, 28. srpnja. Josef, Ivančić iz Martiniko. 7. srpnja. Tleza, Morović iz Fullinga. — Soderhamm, 28. srpnja. Mata Blažević iz Cagliari. — Cronstadt, 30. srpnja. Sušak, Randić. 1. srpnja. Maria R, Randić iz Aleksandrije. — Palmout, 5. srpnja. Sklad, Bakarčić. 10. Kosa, Valčić iz Fray-Bentos. — Sundswall, 25. srpnja. Amalia, Kisel iz Taganroga. — Blagov, 7. srpnja. Szapary, Jelačić iz Rieka. — Bette, 23. srpnja. Dampier, Poščić iz Cagliari. — Valparaiso, 5. srpnja. Josip, Bičić iz Liverpoola. — Carlgrad, 1. srpnja. Adamo, Karstall iz Korčulo. — Hamburg, 3. srpnja. Uroš, Kivilav iz Fray-Bentos. — Rangoon, 18. svibnja. Dvanestil dubrovački, Brodičić iz New-Yorka. — Vlib, 9. srpnja. Cavallero, Gladičić iz Pensacole. — Marallju, 9. srpnja. Bior, Kataralčić iz Odese. 10. Emulo, Sivolodelli iz Orfana. Nadir, Mihlečić iz Castelorzio. Raimond, Blažević iz Rieka. — Plymouth, 8. srpnja. Rogolo, Randić iz B.-Ayres. — Gatto, 10. srpnja. Neptun, Luković iz Limassola. — Penarth, 12. srpnja. Vincenza M, Minach iz Amsterdamna. — Lelth, 10. srpnja. Stefano, Randić iz Rieka.

Oidjadrili iz:

Trata, 8. srpnja. Alfa, Nikolić za Patrovan. 9. Eljand, Jandrošić za Ontacola 10. Isla, Vidulić za Gatacola. Marala S., Seločić za Patrova. 12. Slavomir, Votona za Orano. Erica, Martinolić za Rotondo. — Rieka, 6. svibnja. Aquila, Tleca za Volo. 9. Cvjetinović, Turina za Marallju. 11. Enrica, Stipanović za Aljir. 12. Tilor, Randić za Glasgow. Rachel, Grčković za Bonu. — Rozaria, 22. svibnja. Mirio N., Kordić za Anversen. — Gardiffa, 3. srpnja. Danto, Ivančić za Table-Bay. 9. Ariore, Canipacci za Kingston. Obilid, Damjanović za Juklin. — Delevara, 20. srpnja. Strena, Kozulčić za Stetin. — Marallje, 2. srpnja. Maylatih, Purčić za Cayenne. 3. Vinka, Mielinčić za B.-Ayres. — Genova, 4. srpnja. Olga B., Mikulčić za Lagos 7. Vojnja, Zračević za Lagos. — Gibraltar, 4. srpnja. B. Komonyi, Štrk za Mjletka. — Malta, 30. srpnja. Nilo, Marinović za Englozku. 2. srpnja. Jurec, Bakarčić za Genova. — P. Eada, 21. srpnja. Podestri, Bazzoni, Möller za Liverpool. — Montevideo, 4. srpnja. Sofin B., Muešić za Brunsvik. — Revala, 27. srpnja. Sušak, Randić za Cronstadt. — Maurizla, 10. srpnja. Molchioro Vidulid, Vidulid za Gannu. — Gmudena, 1. srpnja. Vincenza M, Minach za Kardiff. — Liverpoola, 5. srpnja. Lucla B., Marinović za Brunsvik. — Rouena, 7. srpnja. Stefano, Randić za Lelth. — Bostona, 25. lip. Trappano, Merčić za Smetruu. — Jakina. 6. srpnja. Sloboda, Jelaha za Rieku. — Rangoona, 11. svibnja. Francesco T., Tonetti za Palmouth. — Table-Bay, 14. srpnja. Undino, Cohovčić za N.-York. — Lisbone, 7. srpnja. Ardito, Nilić za N.-York.

Lutritski brojevi

Table with 2 columns: Date (12. Julija, 16. Julija) and values (Beč, Grad, Temešvar, Brno).

TRGOVAČKE VIESTI.

Kava niže cene. Rio od fr. 49-57; bolju f. 70-96. Laguaira f. 70-80. Portorico f. 94-115. Moka f. 98-100.
Čukar prve Marke gotova roba od fr. 22.50-27.50 slabo tražen.
Ulje obično za jelo f. 44. — Dalmatinsko f. 44-45. Talijansko fino f. 70-89 po kakvoći.
Riža talj. f. 15-22. — englezka f. 11-18.50 Bakarar f. 24.
Petroj čvrsto držan po 9.60-10. — u barilah; f. 12. — u sanducih.
Masl svinjsća prava po f. 65. — englezku f. 61.
Slanina slabo tražena po f. 61. — Maslo f. 88-97. — Lof f. 44.50 Naranče i limoni od f. 2-4 sanduk. Rožiči f. 5-6.50
Ljelnjaci f. 35. — Grožđe Sult. f. 19-23.
Smokne f. 13-16. — Grašak f. 10-13.
Pasulj f. 11-15. — Leća f. 13-20. — Puna bosnanska f. 105-115. Istaraka f. 110. — slabo tražena.
Kože strojeno f. 140-160. — Voloske surove f. 46-55. — Janjće 100 kom. f. 75-115. Zeđe f. 24-35. Ljes življe tražen. a cene uzdržane. Sieno 1.30 nvd. do 1.75.
Šijive bosnanske i hrvatske f. 24-26.
Pšenica f. 9.25-9.4. Kukuruz vlaški f. 7. 20 do 7.30; Banatski f. — 8.25. Hrvatski f. 7.75. Raž f. 7.52. Zob madjarska f. 7. — Hrvatska f. 7.50 — Arbanauška f. 6.25-7.

Trčauška burza: dne 16. julija 1884.
Austrijski državni papiri f. 80.15-80.30
lati u srebru fr. —; latu u zlatu f. 103.10
5%, austrijska renta for. 95.60.
Dionice narodne banke f. 857. — Kredit f. 298 1/2-300; Lloyd f. 620.
London 10 lira sterlina for. 121 1/2-121 1/2; Napoleoni f. 9.67-9.67 c. kr. cekini f. 5.69; državne marke for. 59.50-59.60; franczeke for. 48.25-48.40.

Bez ove obranbene znamke, zakonom šitene, imade se taj liek po dr. Malicu smatrati kano patvoren

Gviet proti trzanju, po dr. Malicu, je odlučno najbolji liek proti kostobolji i reumatizmu. trzanju po udih, bolestu u križu i živcih, otekli, utvrdnim udom itd.; ako se vabi i kratko vreme prestane posavema trzanje, što dokazuje množina zahvalnicah. Traži se samo cviet (Obramb. znanh) proti trzanju po dr. Malicu uz priloženo smanjenje; i. staklenica 50 nč.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, lekaru u Ljubljani.
Moja je majka od kostobolje na nogi silno trpila i razno domnje liekova bezuspješno rabila. Pošto se ja puto bolest što dalje avo vadmna pogoršavala a ona nije kroz više danah više na nogu stati mogla, sjetim se na Vaš dr. Malica kostoboljni liek za 50 nč. te si ga odmah narudim. I u istnu imao je čudovit uspjeh da se jo majka namo što ga je kratko vreme upotrijebavala posve teških i bolih oslobodila. Punim oavjednošjom prizna, im dakle dr. Malicev kostoboljni cviet kano izvstan liek to ga svinkom bolestniku u silnoj bolesti preporučam. Vnjoj blagorodnosti izrićem pako najredačniju hvatu; avim štovanjem.

Frano Jug, poštomik u Šmarji kod Celja.

Planinski bilinski sirop kranjski.

Izvrstan proti kašlju, iripavici, vratobolji, pneni i plućnoj bolesti; i staklenica 50 nč. Koristišiti nego li svi u trgovini se unazedi stropi.

Krv čisteće krugljice o. kr. povl., nobi smjela e nijednom gospodarstvu; mnunkal; one su već ludo puta pomogle kad je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kod utvrdnija udu, polikvaran želudca, kod jekanja i hubreznih bolestih; uštinah po 21 novč., jedan zamotak sa 6 štitulah 1 for. 5 novč., Razaslije se samo jedan zamotak.

Gori navedene apelljitate, koje su mnogoljetnim izkusvom kano, gashito ugledno priznate, imade uvijek čiste u zalogi i razpošilja odmah poštarstkim pouzedeom.

Ilekarna Jul. pl. Trnkoczy-a pri samorigu u Ljubljani, Mostni trg br. 4.

Nepogrješivo!

ROBORANTUM (medicinska za budnost)
J. Grolich u Brnu.

Roborantium opetovno upotrebom pokazuju također dobar uspjeh proti slabosti i glorobolji.
Glavni depot za Primorje u Trstu: Petar Surovich, farmacia ala Marine, Via Sanita broj 13. — U Rovinju: G. Tromba, Ilekarnik.
Zadar: N. Andrović, apot. — Spiljet: N. Aljinović, Gorica: C. Cristofolotti, apot. Rieka: G. Silbavy, Ilok. Pal: A. Rodinis. — Sarajevo: Ed. Pleyela, apotekar k cura austrijaskomu. — Novi Sad: G. Plnšića, apot. Zagreb: C. Arasin, apot. — Tamo se može također dobiti Eau de Hile, izložno recidivno jepatno, koje uzdrža sviežost i bioleću puli. Ciena 85 novčića. — Bouquet du Serail de Grolich, vonj za rubce i elegantni sviet. Ovo je bieser svih vonjah. Radi varredno liepa spravo, služti i kao dar za Božić i imendan. Ciena for. 1.50

Velika partija ostanakah sagovah

(10-12 metarah) šalje uz pouzede komad po 3 for. 80 nč.
L. Storch, tvorničar u Brnu.
Tvar, koja se nebi dopala, mož se zamjeniti.

POZORI!
1884. IZLOŽBA U KALKUTI.
Diplom sa medaljom.
VLAHOV
alich odobren po c. kr. vladi, preporučen od liečiteljskih strokovnjakah, odobren zakonom sje-dinjskih državah Amerike.

Bogato skladište

željeza svake vrsti, dužine i veličine, ocila, žute miedi (otuna), olova, bakra (rama) kositra (cinka), željezino prosto i fino radjene, orudja za razne zanate i obrte, poljodjelskog orudja, raznih spravah za kuću i brodove, va-gah decimalnih i stolnih preporučaju

Chevesich i Milovceih

Palazzo Carciotti u Trstu.
NB. Sva se domnja (tuzemska) roba razaslije slobodna od carine i po najnižih cenenah.

Pronadjeno!!

Neumornom istraživanju dr. pl. Bendena posrećilo se konačno pronaći

mastilo za vlase

od koga se može kazati punim pravom, da posve odgovara svojoj svrsi. U najkraće vreme pomozhi i okrepi to mastilo vlasi i bradu i zaprieđuje izpadanju istih.
Izumitelj jamči za siguran uspjeh.
Ciene po flakonu for. 2.—
Pravo nepotvorano može se dobiti jedino u Ilokarni C. Zanetti u Trstu via Nuova br. 27.

Budimska gortica

Preporuča se od najprvih liečiteljskih strokovnjakah tudjih i domaćih, kano najuspješniju djelujuću vodu gorticu za čišćenje krvi i za blago čišćenje želudca. — Može se uvijek dobiti svježa punjena u svih trgovinah sa mizeralnom vodom i liekarnah.
Vlastnici braća Lozer u Trstu.